

Be i Jesu navn

AV WAYNE MUELLER

Adgang til tronen

Lever Jesus opp til sine løfter om bønnehørelse? Selv den sterkeste kristen kan bli anfektet av en slik tvil. Når vi ikke får det vi ber om – og vi virkelig ønsker å få det – er det lett å begynne å tvile på om vi egentlig har forstått vår Frelzers løfte om bønnen.

Jesus lover å høre bønn

Herrens løfter er krystallklare: ”Det dere ber om i mitt navn, vil jeg gjøre... Dersom dere ber om noe i mitt navn, vil jeg gjøre det... Be om hva dere vil, og dere skal få det... Hvis dere ber Faderen om noe, skal han gi dere det i mitt navn... Be, og dere skal få, så deres glede kan være fullkommen” (Joh 14,13-14; 15,7; 16,23-24).

Problemet ligger ikke i vår Frelzers løfter, men i svakheten i vår menneskelige natur. Vår syndige natur griper straks tak i den betingelsesløse garantien om at vi skal få hva som helst og alt vi ber om. Men vi hopper lett over sammenhengen Jesus sier dette, og vi glemmer fort at Jesus sier at vi skal be ”i hans navn”.

Å be i Jesu navn betyr naturligvis ikke at vi bare føyer til ordene ”I Jesu navn. Amen!”, som om de skulle være en magisk trylleformel på slutten av bønnene våre. Men hva betyr det egentlig å be i Jesu navn?

Jesus ber om vår tillit

Det er ikke bra for oss å være skuffet fordi vi tilsynelatende ikke får det vi ber om. Når vi tviler på om Gud virkelig vil svare oss, kan vi lett begynne å tenke som verden gjør, nemlig at den eneste nytten med bønnen er den psykologiske virkningen den har på den som ber. Om vi tviler på hva vår Frelzers vennlige innbydelse til bønn innebærer, kan vi lett begynne å tvile på de mange andre løftene han gir.

Men Gud gir oss et alternativ. Den åndelige naturen som Jesus har plantet i oss gjennom dåpen, omvandler skuffelsene som kommer fra

vår svake natur til å se den dypere betydningen i Jesu løfter. Og den Hellige Ånd hjelper oss til å forstå disse tre små ordene: ”I Jesu navn.” Han gjenoppretter ikke bare vår tillit til bønner, men han fornyer også vår tillit til alle Herrens løfter og viser oss at de virkelig holder.

Martin Luther sammenfatter alt dette i et nøtteskall når han skriver: ”Å be i Kristi navn betyr at vi stoler på ham på en slik måte at vi blir tatt imot og hørt for Hans skyld, ikke for vår egen skyld.”

Jesus gir oss adgang til Faderen

Å be i Jesu navn betyr mange ting, og det skal vi komme tilbake til i senere artikler. Men først og fremst og mest av alt betyr bønn i Jesu navn at vi har adgang til Guds trone. ”Ingen kommer til Faderen uten gjennom meg,” sier Jesus (Joh 14,6).

Bønn i Jesu navn har med hjertets holdning å gjøre. Det klassiske bildet av en som ber, viser en person som ligger på kne med armene løftet opp mot himmelen. Han har bøyd kne for å vise at synden nekter ham retten til å komme fram for den hellige Gud. Armene er løftet i Jesu navn. Det er hans eneste håp at Skaperen skal høre ham.

Jesu navn gir oss tillatelse til å tre fram for nådens trone med frimodighet (Hebr 4,16). Navnet Jesus betyr ”frelser”. Men et navn i Bibelen betyr noe mer enn bare en identifisering av en person. Det har også å gjøre med en persons rykte, hva som er kjent, sagt og skrevet om ham. Å be i Jesu navn betyr altså å be i tro på alt det som Bibelen sier om ham.

Når vi trer fram for Guds trone, bruker vi mye tid til småting, og alt for lite tid til det vesentlige. Hvordan vi formulerer våre bønner, listene vi regner opp og hvilken kroppsstilling vi har når vi ber, det er småtingene. Det vesentlige med bønner er imidlertid at vi har adgang til den hellige Guds trone. Adgangen har Jesus skaffet oss ved å ta bort det som stengte oss ute fra Guds åsyn, nemlig våre synder. Uten at vi har adgang i hans navn har ingen av de småtingene som vi gjør, noen som helst betydning.

For Jesu skyld hører Gud det lille barnets naive bønn, og han hører de forvirrede bønnene fra den halvveis bevisstløse åttiåringen. Det er mye viktigere at vi har et hjerte som er rett for Gud enn at vi ber med

ord som er rette. Luther sier: ”Kristi ord, ‘i mitt navn’, er den fremste faktoren og grunnen som bønnen skal stå på.”

Jesus tar bort alle hindringer mellom oss og Faderen

Denne hjertets innstilling som Gud vil se hos dem som roper til ham, innebærer også en erkjennelse av egen uverdighet. Våre synder hindrer oss fra å få adgang til Gud. ”Se, Herrens hånd er ikke så kort at han ikke kan frelse, og hans øre er ikke døvt så han ikke kan høre. Nei, det er deres misgjerninger som skiller mellom dere og deres Gud. Deres synder skjuler hans ansikt, så han ikke hører dere” (Jes 59,1-2).

Bønn i Jesu navn betyr å be i tillit til at Jesus har tatt bort denne veisperringen. ”Han tilgav oss alle våre synder. Gjeldsbrevet som gikk imot oss på grunn av lovens bud, strøk han ut og tok det bort ved å nagle det til korset” (Kol 2,13-14).

Et daglig bibelstudium tar bort skuffelsene over de tilsynelatende ubesvarte bønnene. I Ordet bruker den Hellige Ånd sitt sverd og avslører våre synder og den syndige naturen som er årsak til dem. Han bøyer vår sjel slik at vi faller ned for Gud. Men med det samme Ordet leder han oss inn i en dypere forståelse av alt det som navnet Jesus står for. Og dermed løfter han våre hender opp mot himmelen.

Jesu navn, dvs. alt det Skriften vitner om han og det han har gjort for oss, garanterer for at vi har en åpen dør til Gud. Det som driver oss til å be, prise og takke Gud, er ikke våre personlige behov, men tilliten til at Gud hører og at vi har fri adgang til nådens troen gjennom Jesu navn.

”Kristus Jesus død, ja, mer enn det, han stod opp og sitter ved Guds høyre hånd, og han går i forbønn for oss” (Rom 8,34). Å stole på denne allerede garanterte adgangen til Guds trone, er egentlig ingenting annet enn den frelsende troen. Men en slik holdning i hjertet trenger vi ikke falle på kne eller folde våre hender for å be. Hele livet er en bønn som uttales i Jesu navn.

Hans navn bestemmer hva vi ber om

Bønner som bes i Guds navn, ber først og fremst om åndelige ting, og stoler på at Gud vil sørge for alt det andre.

Vær forsiktig med hva du ber om; du kan få det!

Dette gamle ordtaket inneholder mer enn bare litt bibelsk sannhet.

Bak våre uoppfylte bønner fins det nemlig et problem som skyldes oss. Paulus sier det slik: ”For vi vet ikke hva vi skal be om slik vi burde det” (Rom 8,26).

Selvfølgelig, vi tror vi gjør det. Vi øser ut våre sorger for Gud og rekker ham våre spesifiserte bønnelister. Deretter tillegger vi plikt-skyldigst: ”Vi ber i Jesu navn”, før vi sier ”Amen” og faller i søvn.

Men er dette virkelig en bønn i Jesu navn? Takk Gud for at han ikke gir oss alt vi ber om. Den åndelige frustrasjonen over at vi ikke får alt vi ønsker, tvinger oss til å se dypere på hva det betyr å be i Frelserens navn.

Hva vi lærer av Guds navn

I konfirmantundervisningen lærte vi at Guds navn er mer enn bare et personlig identifikasjonsnummer. I den andre bønningen i Fadervår lærte Jesus oss å be: ”La ditt navn holdes hellig.” Guds navn er hans rykte og alt vi vet om ham. Hvordan vi lever og taler om Gud avgjør om vi opprettholder hans hellige rykte eller drar hans navn ned i sølen.

Katekismen minner oss om hvordan Gud får sitt rykte. Guds navn er ”alt det han har åpenbart for oss om seg selv i sitt Ord”. Å be i Jesu navn betyr derfor at vi lar det vi lærer om Gud i Bibelen få påvirke det vi ber om. Som alt annet vi gjør, vil innholdet i våre bønner enten hellige Guds navn eller skade hans rykte.

Jesus ga oss et perfekt eksempel på hva det vil si å be i hans navn. De første tre bønner – og seks av sju bønner – i Fadervår er bønner om åndelige behov. Våre bønner i Jesu navn vil gjenspeile det samme ønsket for våre sjeler og for andres sjeler.

I en pengegrisk verden trenger vi Guds Ord til å holde Jesu rykte klart framfor oss. Vår Herres omsorg for oss hjelper oss å unngå selviske motiver og verdslige ønsker i våre bønner. Luther skrev: ”I Fadervår ber vi om at Herrens navn må bli holdt hellig, at Guds rike må komme, og at hans vilje må skje, før vi ber om livets nødvendigheter, for at Gud i slike ting kan gjøre det som *er* godt for oss, og ikke bare det som *synes* godt for oss” (*What Luther Says II*, s 1096).

Jesus mettet 5000 og lærte oss å be om daglig brød. Vi er sikker på at han vil at vi skal be om kroppslige behov. Men dersom helse og velferd og sosiale relasjoner er alt vi er opptatt av, ber vi ikke lenger i hans navn. Uansett hvor mye vi mener at vi trenger disse tingene, står ofte vår grådighet i veien for Guds svar. Jakob forklarer det slik: ”Dere ber og får ikke, fordi dere ber ille, for å sløse det bort i deres lyster” (Jak 4,3).

Bergprekenen viser oss hvordan Jesus ønsker at vi skal be om materielle ting. I Matt 6 sa han at når vi har tillit til Guds omsorg, vil vi ikke bli så opptatt av verdslige saker. Han lærte oss at vi ikke skulle be som vantro hedninger. ”Vær ikke som dem! For deres himmelske Far vet hva dere trenger før dere ber ham” (Matt 6,8). Luther skrev: ”Troen ber på en slik måte at den overlater alt til Guds nådige vilje; den lar ham bestemme hva som gir ham ære og er til vårt beste” (*What Luther Says II*, s 1098).

I den samme prekenen holdt Jesus fram det bønneprikk som kommer fram i Fadervår: ”Søk først Guds rike og hans rettferdighet, så skal dere få alt dette i tillegg” (Matt 6,33). Bønner som bes i hans navn, ber først og fremst om åndelige ting og stoler på at Gud vil sørge for alt det andre.

Hva vi lærer av vår egen åndelighet

Innholdet i bønnene våre gjenspeiler vår grad av åndelighet. Ber vi om mer penger, eller ber vi om å få et hjerte som er mer gavmildt?

Ber vi Gud om å føre oss tilbake til hans nåde før vi ber ham om å reparere brutte menneskelige relasjoner? Ber vi om å vinne i Lotto slik at vi kan betale alle våre regninger, eller ber vi om hjelp til å styre oss selv når vi går inn i supermarkedet?

Å gå til Gud i Jesu navn frambringer uselviske bønner. ”En mann som ber bare for seg selv, ber ingen god bønn,” sa Luther (*What Luther Says II*, s 1099). Jesus viste sin uselvishet da han ba for misjonærene, sine disipler, hele kirken, ja til og med sine fiender.

Framfor alt gjenspeiler våre samtaler med Gud den glede som Jesu navn har gitt oss. Noe som ofte mangler i mine bønner – og kanskje i dine også – er lovprisning og takksigelser. Altfor ofte forsømmer vi å be fordi vi ikke kommer på noe å be om. Vi skulle forvente at gode tider ville føre til det motsatte resultat. Når Gud gir oss helse, daglig brød og fred i kirken, burde våre takknemlige hjerter bryte ut i lovprisning til Gud.

Jesus ba takkebønnen over fiskene og brødene før han mettet de 5000 og før han delte ut nattverden. Han takket Gud for at han hørte hans bønner da han skulle vekke opp Lasarus. Han priste Gud fordi han åpenbarte Skriftens sannheter for dem som hadde en barnlig tro.

I den fullkomne verden, den verden som vi har i vente, vil alle våre bønner bestå av lovprisninger. Alle skapninger i himmelen skal da synge: ”Ham som sitter på tronen, og Lammet, tilhører velsignelsen og æren og lovprisningen og makten i all evighet!” (Åp 5,13). Men allerede nå får vi en forsmak av himmelen når våre bønner er fulle av lovprisning.

Tenk over om du ikke skulle la alle dine ønsker i Jesu navn flettes inn i glade lovprisninger. Paulus oppmuntret filipperne: ”Gled dere i Herren alltid! Igjen vil jeg si: Gled dere!... Vær ikke bekymret for noe, men la i alle ting deres bønneemner komme fram for Gud i påkallelse og bønn med takk” (Fil 4,4-6). Etter hvert vil vår glede i våre samtaler med Gud smitte over på våre samtaler med hverandre: ”Tal til hverandre med salmer og lovsanger og åndelig sanger, og syng og spill for Herren i deres hjerter. Takk alltid Gud og Faderen for alle ting i vår Herre Jesu Kristi navn” (Ef 5,19-20).

”I Jesu navn” ber mer enn en triviell formel som vi putter inn før vi sier amen. Tro på Frelserens navn ikke bare gir oss adgang til himmels trone, men den får oss til å velge aktivt hvilke ord vi bruker når vi taler til vår himmelske Far. Jesu navn får oss til å være mer åndelige, uselviske og glade i våre lovprisninger. Ja, takk Gud for uoppfylte bønner. De får oss til å ransake Skriften slik at vi forstår betydningen i bønner: ”La din vilje skje.”

Bønn i Jesu navn gir svar

Bønnens makt ligger i Guds Ord, ikke i de mange ordene vi sier.

Tor satt ved kjøkkenbordet med hodet i hendene. Bestefar hadde lovet ham en fødselsdagspresang, men dagen var snart over, og det hadde ikke kommet noen gave.

– Jeg tror at bestefar har glemt fødselsdagen min, sa Tor. – Eller han har glemt at han lovet å sende meg en presang. Eller kanskje han hadde det for travelt til å få den av gårde.

Mor sa til Tor at han måtte huske hva bestefar hadde sagt til ham. Tor kunne bare huske at bestefar hadde lovet ham en presang som skulle bli levert til ham på dagen hans.

Men mor ba Tor om tenke enda hardere. – Hvordan sa bestefar at han skulle sende presangen til deg?

Tors øyne lyste opp. Han grep jakken, for ut døren og bort til postkassen. Der var den! En stor pakke med hans navn på og bestefars avsenderadresse.

Å finne Guds svar

Har du noen ganger begravd hodet i hendene og lurt på om Gud ville sende sitt svar på din bønn? Likesom Tor behøver den utålmodige bedende en vennlig påminnelse om hvordan og hvor Gud leverer sine gaver.

Innbydelsen til å be i Jesu navn påminner oss vennlig om hvordan Gud svarer bønner. Jesu navn er hans omdømme. Å be i hans navn må vi lære og lære på ny av vår Frelasers omdømme. Det fins bare en kilde som kan lære oss om hva Jesu omdømme er. Det er Bibelen. I bønnen snakker vi med Gud. I Bibelen snakker Gud med oss. Å be uten å lese og studere Bibelen er en ensidig samtale.

Min bestefar fortalte meg at det ikke var uten grunn at Gud ga oss to ører, men bare én munn. Vår syndige sløvheter når det gjelder å lese i Bibelen samtidig som vi ber, er en tydelig årsak til dette. Jeg vil heller snakke enn å lytte. Den svakheten får meg ofte til å tro at bønnene mine ikke er besvart. Når jeg ikke leser i Skriften, hører jeg ikke Guds svar. Når jeg snakker hele tiden, gir jeg ikke Gud en sjanse til å svare.

De som ber i Jesu navn, kjenner kraften i bønningen. Den virkelige kraften ligger i Guds ord, ikke i de mange ordene vi sier. "Når dere ber," sier Jesus, "skal dere ikke ramse opp ord slik hedningene gjør; de tror de blir bønnhørt ved å bruke mange ord" (Matt 6,7).

Den som stoler på Guds ord, sier Luther, "vet at Gud hører ham; han trenger ikke dette evige vrøvlet. Det er slik de hellige ba i Skriften, slik som Elia, Elisja, David og andre – med korte, men sterke og mektige ord" (*What Luther Says*, II, s 1085). Og Luther la til: "Dersom du bruker [bønningen] og praktiserer den og samtidig tenker over hans løftesord, får hjertet ditt hele tiden en sterkere og fastere tillit, og til slutt får du mye mer enn du ellers ville ha fått" (Martin E Lehman, *Luther and Prayer*, s 117).

Når vi er oppmerksom på hva Guds ord sier samtidig som vi ber, blir samtalen med Gud en virkelig kommunikasjon. Den flyter begge veier. Når vi holder oss til poenget i våre bønner og tenker mer over hva vår guddommelige venn sier til oss, oppdager vi samtidig hvilken visdom som finnes i hans ord. I Bibelens lengste bønn, Salme 119, priser dikteren i alle de 176 versene Guds ord.

Å forstå Guds svar

Skriften svarer direkte på våre viktigste bønner. Jesus lærte oss å om åndelige ting først: "La ditt navn holdes hellig; la ditt rike komme; la din vilje skje" (Matt 6,9-10). Dette er bønner om omvendelse, tro og den Hellige Ånds gjerning.

Åndelige bønner som dette blir besvart i Skriften. "Så kommer da troen av det budskapet en hører, og budskapet kommer av Kristi ord" (Rom 10,17). Om jeg ber om en sterkere tro, men samtidig forsømmer Ordet som Gud bruker for å styrke min tro, ber jeg ikke i Jesu navn. Om jeg ber Gud om å føre en venn til tro, men ikke deler Ordet

med den vennen, tror jeg at det er mer kraft i mine ord enn i Guds Ord.

Noen bønner besvarer Bibelen indirekte. For eksempel forklarer Bibelen hvorfor Gud kan drøye med sitt bønnesvar. ”Dere har hørt om Jobs utholdenhet og har sett hvordan Herren lot det gå ham til slutt. For Herren er rik på medlidenhet og miskunn” (Jak 5,11). Jesus fortalte lignelsen om den utholdende enken for å undervise sine disipler ”om at de alltid skulle be og ikke gi opp” (Luk 18,1-8).

Liksom moren til Tor, blir vi minnet i Bibelen om at Gud kanskje allerede har sendt sine gaver som svar på våre bønner. Men hans svar er ikke alltid det vi spurte om, vi finner det ikke alltid der vi leter etter det. Gud kan for eksempel gjøre oss til bedre forvaltere av de pengene vi har i stedet for å gi oss mer penger. Han kan gi oss tålmodighet i stedet for en rask hjelp. Han kan helbrede våre sjeler når vi ber ham om å helbrede våre kroppene. Herren kan gi vår døende mor evig liv i stedet for et lengre liv her på jorden. Ved å studere Bibelen kan vi bli overbevist om at store lidelser kan bli til vårt beste under en kjærlig Far i himmelen. Det kan til og med overbevise oss om at Gud vil at vi skal lytte mer i stedet for å snakke mer.

Å stole på Guds svar

Bare ved sitt Ord kan Herren overbevise oss om at han allerede har besvart bønner som vi trodde at han ikke hadde hørt. Men den gode hyrden gjør mer enn det. Jesus viser oss at de svarene vi fikk, var bedre enn det vi ba om.

I tillegg leder det mektige Ordet oss til å gjøre det umulige. Guds løfter får oss til å prise ham for ting som de vantro vil forbanne ham for. Da barna hans døde, svarte Job i tro: ”Herren gav, og Herren tok, Herrens navn være lovet!” (Job 1,21). Paulus taler kristne som møter lidelser: ”Vi priser oss lykkelige også over våre trengsler. For vi vet at trengslene gir utholdenhet, utholdenheten gir et prøvet sinn, og det prøvede sinn får håp” (Rom 5,3-4).

Noen mennesker er redd for å grave seg ned i Ordet. De tror at Gud bare vil be dem om å bære mer lidelse eller si til dem at de ber om de galne tingene. Det er det motsatte som er sant. Jo mer vi lytter

til ham, desto mer oppmuntrer Gud oss til å be til ham. Bibelen oppfordrer oss til å be mer frimodig. Jesus sa til disiplene: ”Hittil har dere ikke bedt om noe i mitt navn. Be, og dere skal få, så deres glede kan være fullkommen” (Joh 16,24).

Bare det omdømme Bibelen gir Jesus – Jesu navn – kan gi oss frimodighet til å be om så mye og så frimodig som mulig. Bibelen vår er den postkassen hvor Gud leverer sine gaver. Ikke bare finner vi hans svar der, men den gir oss også troens mot til å be om mer.

*Wayne Mueller er leder for
WELS' komité for menighetsarbeid.
<http://www.wels.net>*